

Handel Ludźmi

<http://www.handelludzmi.eu/hl/baza-wiedzy/raporty-analazy-strateg/raporty-dotyczace-sytua/6453,Raport-GRETA-dotyczacy-i-mplementacji-Konwencji-Rady-Europy-w-sprawie-dzialan-prz.html>
2022-09-25, 13:24

A A A

Raport GRETA dotyczący implementacji Konwencji Rady Europy w sprawie działań przeciwko handlowi ludźmi na Ukrainie.

Dodane dnia 08.10.2014

GRETA to grupa ekspertów do spraw działań przeciwko handlowi ludźmi przy Radzie Europy składająca się z 15 niezależnych specjalistów w takich dziedzinach jak: prawa człowieka, wsparcie i ochrona ofiar czy działania zapobiegające handlowi ludźmi.

Zadaniem GRETA jest ewaluacja implementacji [Konwencji Rady Europy w sprawie działań przeciwko handlowi ludźmi](#) (dalej Konwencja) przez Państwa Strony. Informacje zawarte w raportach pochodzą z różnych źródeł między innymi kwestionariuszy wypełnianych przez przedstawicieli właściwych instytucji Państw Stron, Organizacji Pozarządowych czy wizyt ekspertów GRETA.

Obraz zjawiska i ramy prawne

19 września 2014 opublikowany został raport GRETA dotyczący implementacji konwencji przez Ukrainę.

Ukraina jest w przeważającej części krajem pochodzenia ofiar, w niewielkim stopniu również krajem docelowym i tranzytowym.

W oparciu o dane gromadzone przez IOM i ukraińskie organizacje pozarządowe liczba ofiar handlu ludźmi wyniosła 929 w roku 2013 i 945 w 2012. Przeważająca większość (odpowiednio 900 i 889) to obywatele Ukrainy. Ofiary trafiały przede wszystkim do Rosji, Polski i Turcji. W roku 2012 liczba mężczyzn padających ofiarą handlu ludźmi nieznacznie przekroczyła liczbę kobiet i wyniosła 56%. Ten trend utrzymał się również w roku 2013, w którym mężczyźni stanowili 55% wszystkich ofiar.

Wysoki odsetek mężczyzn padających ofiarą powiązany jest z udziałem poszczególnych form wykorzystania. Od roku 2010 notowany jest ciągły wzrost liczby ukraińskich ofiar handlu ludźmi wykorzystywanych do pracy przymusowej. W latach 2012 i 2013 wykorzystanie do pracy dotyczyło odpowiednio 80% i 89% ofiar. Drugą najpopularniejszą formą wykorzystania jest wykorzystanie do prostytucji i inne formy wykorzystania seksualnego. Dotyczyły one jednak zaledwie 13% ofiar w 2012 i 8% w 2013. To duża zmiana w stosunku do lat ubiegłych, dla przykładu w roku 2010 aż 36% ofiar było ofiarami wyzysku seksualnego.

Prawo Ukrainy jest stosunkowo dobrze dostosowane do międzynarodowych zobowiązań w zakresie zapobiegania handlowi ludźmi. Przestępstwo handlu ludźmi obecne jest w ukraińskim kodeksie karnym od roku 1998. Obecny kodeks karny, przyjęty w roku 2001 również zawiera odpowiednie przepisy sankcjonujące handel ludźmi. W 2011 roku przyjęta została Ustawa w sprawie walki z handlem ludźmi, która określa kompetencje poszczególnych instytucji publicznych w zakresie zapobiegania handlowi ludźmi. Ponadto od 1999 roku przyjmowane są narodowe programy zapobiegania handlowi ludźmi, najnowszy dotyczy lat 2013-2015.

Wnioski i zalecenia GRETA

Problemem systemu zapobiegania handlowi ludźmi na Ukrainie jest jego finansowanie. Środki przeznaczone na jego działanie nie są wystarczające dla pokrycia wszystkich planowanych wydatków.

Greta zwraca uwagę na fakt, że ukraińska międzyresortowa rada ds. zapobiegania handlowi ludźmi, mająca spotykać się trzy razy do roku, nie odbyła żadnego posiedzenia od roku 2010. Koordynacją prowadzonych działań zajmuje się obecnie Ministerstwo Polityki Społecznej w którym umiejscowiono Departament do Spraw Walki Handlem Ludźmi.

System działający na Ukrainie oparty jest na przekonaniu, że jest to wyłącznie kraj pochodzenia ofiar. Jak dotąd na terenie Ukrainy oficjalnie zidentyfikowano pojedyncze przypadki cudzoziemców – ofiar handlu ludźmi.

Trudności ekonomiczne i znikoma liczba miejsc pracy znacznie zwiększają poziom zagrożenia, szczególnie na wsi. Zaniepokojenie wywołuje znaczne zmniejszenie aktywności instytucji publicznych w obszarze handlu ludźmi oraz wzrost liczby migrantów (będących szczególną grupą ryzyka) spowodowane obecnym kryzysem.

W 2012 roku na Ukrainie wprowadzono procedurę identyfikacji ofiar handlu ludźmi. Zgodnie z tą procedurą identyfikacja nie jest uzależniona od współpracy domniemanej ofiary z organami ścigania, w praktyce jednak uzależniona jest ona od zgłoszenia się ofiary a organom ścigania brakuje proaktywnego podejścia. Eksperti GRETA wskazują na konieczność zwiększenia kompetencji profesjonalistów i funkcjonariuszy mogących mieć kontakt z potencjalnymi ofiarami w zakresie identyfikacji i znajomości obowiązującej procedury.

W zakresie ochrony i wsparcia ofiar Ukraina stosuje rozwiązanie polegające na zleceniu realizacji zadania publicznego organizacji pozarządowej przy jednoczesnym pozostawieniu odpowiedzialności za jego realizację po stronie administracji publicznej. W praktyce jednak ofiary napotykały przeszkody w dostępie do odpowiedniej pomocy i gwarantowanych świadczeń.

Obowiązujące na Ukrainie ustawodawstwo nie przewiduje legalizacji pobytu domniemanej ofiary handlu ludźmi w ramach czasu na zastanowienie. Zobowiązanie do wprowadzenia takich regulacji zawarte jest w art. 13 Konwencji. GRETA zaleca również umożliwienie ofiarom uzyskania odnawialnych pozwoleń na pobyt na terytorium Ukrainy.

Mimo prawnych gwarancji, ofiary nie mają efektywnego dostępu do odszkodowania/kompensaty.

GRETA zaleca wprowadzenie systemu szkoleń dla funkcjonariuszy organów i ścigania i przedstawicieli sądów, którzy mogliby specjalizować się w sprawach dotyczących handlu ludźmi.

[Pobierz pełny raport \[EN\]](#)

Tagi:

podziel się treścią:

[wersja pdf drukuj](#)